

LÖWENHJELM, G.

Om

KRIGSVÄS
FAKT.
(1804)
1780-1827

Sugg och Parade

med

Sabel.

1804.

Författadt af

Grefve GUSTAF LÖWENHJELM.

L u n d.

Tryckt uti Berlingska Boktryckeriet,

på J. Sael von Holstrens befohån.

Om Huggning.

1:o. Sabeln hålles så, at tummen, och de 3:ne sista fi:garne omfatta kaxvelen. Peke-fingret slickes genom remmen eller ringen, som finnes på kaxvelens yttre sida och omfattar den också tätt under Parer-stängen.

2:o. När Flanqueuren tillas fienden, tiller han klingan ifrån sidan, sabelen föres ömsom i $\frac{1}{2}$ quart, $\frac{1}{2}$ tert, och sekund, för at lämna fienden villrådlig om de hugg han ämnar anbringa.

3:o. Huggen äro 5.

1:o. Sekund, hugget nerifrån upåt tummen nedåt; lilfingret upåt, när hugget är

är fulländat, skall armen vara utsträckt, spetsen i samma linie med armen, och spetsen riktad mot fienden. Nyttjas till höger sidwärts och bakåt, men i synnerhet bakåt till efterhugg.

2:o. **Qwart**, hugges horisontelt ifrån höger till wänster.

Naglarna upåt, knogarne ned åt; spetsen och fästet i lika högd, nyttjas på höggra sidan framåt när man möter fienden till höger, och på wänstra sidan sidwärts till efterhugg, när man möter honom till wänster.

3:o. **Tertz**, hugges horisontelt ifrån wänster till höger.

Naglarna ned åt, knogarne upåt, spetsen och fästet i lika högd. Nyttjas på höggra sidan sidwärts och bakåt till efterhugg, när man möter fienden till höger, och på wänstra sidan framåt, när man möter fienden till wänster.

4:o.

4:o. **Half-Qwart**, hugges snedt upp ifrån ned, ifrån höger till wänster.

Naglarna något upåt, och knogarne något nedåt tummen, högre än till lillfingeren. Nyttjas som **Qwart**.

5:o. **Half-Tertz**, hugges snedt upp ifrån och ned, ifrån wänster till höger naglarna något ned åt, och knogarne något upåt, tummen högre än lillfingeret. Nyttjas som **Tertz**.

4:o. **Wid huggen** i agt tages följande allmänna Reglor.

1:o. **Wid slutet** af hwarje hugg spännes senorna i hand och arm, med yttersta kraft. Derigenom minnes, att i fall man huggar felt, man ändå ej förhugger sig, utan blir betäckt, och särdig till parade, eller efterhugg.

2:o. **Att alltid** så mycket möjligt är hugga emot fiendens direktion och med sin egen.

3:o.

310. Att vrida lifvet åt hugget.

4:o. Att luta lifvet åt, eller ifrån fienden, och kröka eller sträcka armen så att man träffar med den delen af Klingan som hugger eftertryckligast, som är på $\frac{3}{4}$ -delen af Klingans längd ifrån spetsen.

5:o. Att skära i hugget, som sker då man i det samma hugget träffar, drager han den hastigt åt sig.

6:o. Att efter hvarje hugg hastigt parera, eller gifwa efterhugg.

7:o. Att alltid hugga åt den delen fienden måst blottar, men i synnerhet åt hufvud, arm och tyglar, likväl hugges aldrig åt tyglarne då man möter fienden emedan man då förmycket blottar sig.

8:o. Att söka förekomma fienden i hugget det är, at hugga före än han, men att då han förekommer oss, icke byta hugg, utan parera först, och sedan gifwa efterhugg. Det förstås af sig sjelf, at om Karlén äger hastighet

bet stod att efter 1:mo hugget åter förekomma fienden med efterhugg, så är det så mycket bättre, och att om fienden öfver honom äger en sådan fördel, så får han efter paraden icke gifwa efterhugg utan måste åter parera.

Paraderna äro 7.

1:o. Sträckt Sekund, lika med hugget sekund. Nyttjas endast framåt för att betäcka hästens hals och hufvud, och tyglarne, samt för att parera stötar.

2:o. Förhängd Sekund. Tillfingren upåt, tummen nedåt spetsen nästan vpen-diculärt nedsänkt, handen mer eller mindre högt, allt efter som fiendens hugg är riktat. Nyttjas emot Sekund, samt Ters och Quarta, då de huggas åt lifvet.

3:o. Bakåt till höger, då man har fienden till höger bakom sig. Armen utsträckt tillbaka. Det tjeuar i detta fall, både till hugg och parade, om hugget efter paraden full.

fullbordas, derigenom att spetsen i samma fart höjes.

2:o. Framåt till höger, när man möter fienden till höger. Armen utsträckt framåt, till höger om häst-halsen.

3:o. Framåt till vänster, när man möter fienden till vänster. Armen utsträckt framåt till vänster om häst-halsen.

4:o. Bakåt till vänster, när man har fienden till vänster bakom sig. Handen i högd med vänstra axelen och klingan snedt längs efter sidan.

3:o. Tvårt Quart. Sabelen horisontelt öfver högsta axelen, längs efter hästen, spetsen bakåt och i lika högd med fästet. Handen i Quart och ungefär ett kvarter högre än hufvudet, äggen till höger. Nyttjas när man har fienden till höger bakom sig, och han huggar upp ifrån åt hufvudet.

4:o.

4:o. Förhängd Quart. Handen som i föregående spetsen sänkes ned, så att klingan ligger snedt öfver ryggen. Nyttjas då man har fienden till höger bakom sig, och han huggar åt lifvet.

5:o. Tvårt Tert. Sabelen horisontelt tvårt öfver hufvudet, spetsen till vänster och i lika högd med fästet, handen i Tert. Nyttjas mot alla, hugg som komma upp ifrån, åt hufvudet då man möter fienden, eller har honom till vänster om sig.

6:o. Salf Quart och 7:o Salf Tert. Lika med huggen af samma namn, nyttjas emot dessa hugg, de hafva i detta fall företräde för andra Parader, emedan de tjena både till hugg och parade.

Wid alla Parader i akt tages som allmänna Reglor följande:

1:o. Ut alltid tvrida lifvet så mycket möjligt är, åt fienden, och beständigt hafva ögonen på honom.

2:o.

2:o. Att luta lifwet under huggen.

3:o. Att parera med det starka af klingan, nemligen den hälften som är närmast fästet.

4:o. Att efter hvarje Parade hastigt gifwa efterhugg, om ställningen det medgifwer.

Stötarne äro 3:ne.

$\frac{1}{2}$ Qwart, $\frac{1}{2}$ Ters, och Sekund. Handen widres som wid huggen, af samma namn, och wäl upphögd. Spessen något nedfänkt och lifwet framlutat. Igenom denna ställning är man bäst beräckt för hugg, stötarne nyttjas aldrig bakåt till wänster. Qwarten nyttjas endast till höger, men Ters och Sekund, både till höger och wänster. Emot Stötart nyttjas till Parade, Ters och Sekund, framåt till höger kan äfwen nyttjas och bakåt till höger hälft Qwart.

Som man alltför mycket blottar sig wid att hugga, emot den som stöter, och att stöta emot

emot den som hugger, måste Karlen inträtta sitt förhållande deri efter fiendens.

Det är wäl omöjligt att gifwa bestämda förhållnings-regler för alla de tillfälligheter som i handgemäng kunna uppkomma, men wid de oftast inträffande fall, är följande att i akt taga.

1:o. Att alltid söka komma sin fiende i rygg och flanke, i synnerhet i den wänstra flanken, och nogaakta sig för at icke honom lämna dessa fördelar, har man wunnit en sådan fördel, så skal man i det längsta söka att bibehålla sig wid denna ställning.

2:o. Att aldrig hålla stilla, emedan man under farten har wida lättare för att hastigt utföra ett anfall, eller draga sig utur faran, än då man efter at hafwa stadnat först, skal återätta sig i rörelse.

3:o. Möter man fienden så skal man så snart man kommit honom förbi, wända tvärt af till höger, rätt bakom hans häst, croup

erouppa, at, komma upp till wänster om honom.

4:o. Förföljer man så skall man wäl hafwa hästen i hand, söka att beständigt hålla sig bakom fienden, jämnt på det afstånd der man kommer bäst åt att hugga eller ståta. Således måtte detta afstånd wara något mindre då man förföljer till höger, än då man förföljer till wänster, saknar fienden eller hastigt, så skall man (deräst man icke är säker att så ha sin häst i hand, att man tilltro sig göra det samma utan att rusa förbi) kasta tvärt af till höger (N:B. wid förföljande till wänster så snart man kommit förbi) ty kastar man till wänster, så har man straxt fienden till wänster om sig. Detta är i synnerhet angelägit, då man förföljer till höger, emedan man annars blir förfölgd till wänster som är den olyckligaste ställningen för Flanqueuren.

5:o. Är man förfölgd, så skall man antingen kasta tvärt af till höger, eller ock, om man

man märker att fienden icke har hästen wäl i handen, hastigt sagta utaf, låta honom rusa förbi, och sedan hastigt åter öka farten och förfölja.

Detta är förnämligast, då man är förfölgd till höger, emedan man derwid bättre kan beräcka sig wid förbifarten, och derigenom kan winna den fördelen att sedan så förfölja till wänster. Likwäl i detta fall att Flanqueuren nödwändigt måste retirera, så bör han låta fienden förfölja till höger, och endast söka hindra honom att komma till wänster, ty så länge fienden är till höger har Flanqueuren den förnämligaste ställning man under retraite kan ha, emedan han derwid kan förswara sig.

Att stadna är mindre tjenligt då man är förfölgd till wänster, emedan man för mycket risquerar wid förbifarten, och intet winner annat om det än lyckas, än att så förfölja till höger.

I detta fall slipper man fienden säkert,
 då man vänder af tväret till höger, ty då
 får Fienden största Volten att rida, och kan
 svårligen följa med.

6:o. I allmänhet är det med ganska
 få undantag förmånligast, då man endast har
 med en fiende att göra att alltid taga Vol-
 ten till höger.

7:o. Har en man flere fiender om sig
 och icke får retirera utur affären, så bör han
 jaga bort ett stycke i fullt frysprång, och se-
 dan fienden skingrat sig, under förföljandet
 vända upp, och söka att få huggas
 med en i sänder.